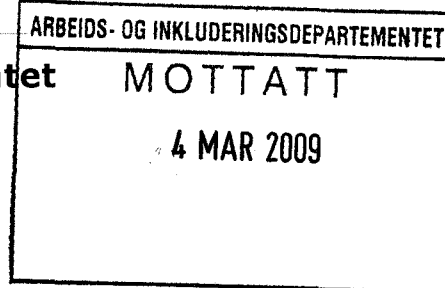

Postadresse:
Postboks 8059
dep
0031 Oslo

Integrerings- og mangfoldsdirektoratet

Besøksadresse:
Hausmanns gate
23

ARBEIDS- OG
INKLUDERINGSDEPARTEMENTET
INNVANDRINGSDELINGEN
POSTBOKS 8019 DEP.
0030 OSLO

Internett:
www.imdi.no

E-post:
post@imdi.no

Sentralbord:
24 16 88 00

Telefaks:
24 16 88 01

Org.nr.
987 879 696

DERES REF
200900122_/MOM

VÅR REF
09-00165-5

DATO
02.03.2009

Høring – forslag til endring i lov av 15. mai 2008 nr. 35 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsloven) og enkelte andre lover.

Det vises til høringsbrev av 19.1.2009. Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) velger å kommentere de punktene som vi anser er av betydning for innvandreres muligheter for vellykket integrering.

Lovforslaget under punkt 2 er en lovfesting av det som ble foreslått i St.meld. nr. 18 (2007-2008) og senere vedtatt av Stortingskomiteen, om at arbeidsgivere som fyller visse kriterier, kan få adgang til å la arbeidstakere arbeide mens søknad om oppholdstillatelse er under behandling. Forslaget under punkt 4.1 inneholder en lovfesting av politiets vedtakskompetanse, når det gjelder behandling av søknader om fornyelse av tillatelser. Punkt 4.2 inneholder hjemling av politiets kompetanse til å innvilge, avslå eller fornye reisebevis og utlendingspass. Under punkt 9 foreslår departementet å endre lovens § 38 femte ledd, slik at det klart skal fremgå at det ved tvil om søkerens identitet kan fastsettes at tillatelser ikke danner grunnlag for permanent oppholdstillatelse, fornyelse eller oppholdstillatelse til utlendingens familiemedlemmer.

Punkt 2, ordning med tidlig arbeidsstart

IMDi slutter seg til departementets forslag om å tilrettelegge for at arbeidsgivere som fyller visse kriterier kan få adgang til å la arbeidstakere arbeide mens søknad om oppholdstillatelse er under behandling. Forslaget er positivt av flere grunner. Både arbeidstaker og arbeidsgiver vil unngå dødtid mellom søknad og oppstart. Arbeidstakeren vil i denne perioden sikres inntekt som bidrar til at han eller hun er selvforsørget. Ut fra et integreringsperspektiv er det ønskelig at deltakelse på arbeidsmarkedet med kommunikasjon og kontakt skjer så raskt som mulig etter ankomst til landet. I tillegg vil ordningen oppleves som god service.

IMDi kommenterer på forslaget til hvordan dette skal reguleres i forskrifter til utlendingsloven i egen høringsuttalelse.

Punkt 4, lovfesting av politiets vedtakskompetanse

IMDi slutter seg til forslaget i punkt 4.1 om å presisere politiets vedtakskompetanse i saker om oppholdstillatelse og fornying av tillatelser. Dette vil bidra til å tydeliggjøre gjeldende lov og retningslinjer. IMDi tilrår at fornyelsesprosessen gjøres så enkel som mulig og at prosessen bør være elektronisk og baseres på selvbetjening. Modernisering av kommunikasjonsmetodene mellom tjenestebrukere og forvaltningen kan bidra til en mer effektiv saksbehandling. Av hensyn til integrering og av hensyn til fremtidig arbeidsinnvandring er det sentralt at det offentlige tilbyr utenlandske arbeidstakere gode offentlige tjenester. En god og effektiv saksbehandling for utenlandske arbeidstakere er viktig både ut fra et prinsipp om likeverdige offentlige tjenester for alle, uavhengig av fødeland, og for å signalisere at alle er velkomne i arbeidsmarkedet.

Av hensyn til effektivitet og av tilsvarende grunner som nevnt over slutter IMDi seg til forslaget i punkt 4.2 om også å gi politiet en utvidet vedtakskompetanse i saker om fornyelse av reisebevis.

Punkt 9, begrensninger i oppholdstillatelse

IMDi vil på prinsipielt grunnlag bemerke at tillatelser med begrensninger medfører uheldige konsekvenser for integreringen i Norge. Innehavere av begrensede tillatelser kan risikere å bli Norge i flere år uten å få et endelig svar på om de får bli i landet eller ikke. Begrensede tillatelser utløser som regel verken rettigheter eller plikter til deltakelse i introduksjonsprogram eller norskopplæring med samfunnskunnskap. Dette kan bidra til at personene med begrensede tillatelser får større vanskeligheter med å bli integrert, dersom begrensningene oppheves på et senere tidspunkt. Det er grunn til å tro at tillatelser med begrensninger, og påfølgende usikkerhet over tid, kan skape usikkerhet og utrygghet som vil være særlig belastende for barn.

Begrensede tillatelser medfører betydelige administrative konsekvenser, ettersom de bidrar til å skape usikkerhet i asylmottakene, kommunene og andre offentlige etater. Usikkerheten knytter seg til spørsmål om personer/familier skal tilbys hjelp til bosetting med offentlig støtte, og om tillatelsen utløser tilskudd som IMDi og andre etater forvalter i forbindelse med bosetting, funksjonshemming, opplæring osv.

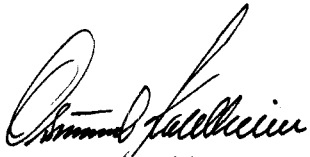
IMDi og andre statlige og kommunale etater bruker mye ressurser på å finne ut av hva de forskjellige tillatelsene og begrensningene innebærer juridisk og praktisk sett fra UDI og UNEs side. IMDi bruker også mye ressurser i utredning og ikke minst informasjon til kommuner, andre offentlige etater og privatpersoner som omfattes av begrensningene, om begrensningenes betydning for rettigheter når det gjelder blant annet bosetting, tilskudd og deltakelse i introduksjonsprogram.

Tillatelser med begrensninger har individuelle menneskelige og personlige konsekvenser, ettersom innehaverne av slike tillatelser ikke får komme i gang med arbeid eller studier. Bruk av begrensede tillatelser kan også skape frykt, usikkerhet og negativitet blant asylsøkere, som igjen kan skape negative ringvirkninger for integreringsarbeidet i samfunnet for øvrig.

Øvrige merknader

IMDi har ingen øvrige merknader.

Med hilsen
for Integrerings- og mangfoldsdirektoratet

Osmund Kaldheim
Direktør

Ida Hjelde
Seniorrådgiver

Saksbehandler:
Halwan Ibrahim, Rådgiver